

యేమిజన్మం బేమిజీవనమూ

యాత్రాస్పెషల్ టికెటుకొని నిరంజన్ తన జీవన సహ
చరిని బలవంతంగా బస్లోకి నెట్టి తలుపుమూశాడు, కండక్టరు
తలుపుదగ్గరకి రాగానే చెప్పాడు,

అమ్మగారి సీటు నంబరు చూపించి కూచోబెట్టు లేకపోతే
దిగివచ్చేస్తుంది. మావాళ్ళు, దాయాదులే అనుకో, వచ్చేస్తు
న్నాను, వాళ్ళ ఆచారాలువేరు అమ్మగారి అలవాట్లువేరూ.
పుల్లి, వెల్లుల్లి, యింగువా వాడుతుందిమే స్నానమాడి వంట
జేయదు, వంటజేసి స్నానం చేస్తుంది. ఆమెకిక్కడ స్నాన
బలిమిలేదు నేను మంచి వాడిని గనక, ఆమెపాలనా పోషణా
చూస్తూ ఆమెపిల్లన్ని చదివిస్తున్నాను ఆమెపిల్లలు అరకు
లోయ వినోదయాత్రకెళ్ళారు వాళ్ల టీచర్లు వాళ్ళని ఆటనించి
అటు విలధ్వ పర్యతాలవరకు లాక్కెళ్తారు. తర్వాతక్కడెక్కడో
బ్లో ఆవుట్ చూపిస్తారుట వాళ్లు తిరిగి వచ్చేప్పటికి మవాళ్లు
వచ్చినవని ముగించుకుని వెళ్ళిపోతారు,

అమ్మగారికి నచ్చ చెప్పి బయలుదేరదీసేప్పటికి నా
తాతలు దిగొచ్చారు* పుణ్యం వద్దు ముఖం మొత్తుతుంది.
దారిద్ర్యము కష్టాలే రంజుగా ఉంటాయి మెదడుకుమేత వని
చేయాలనేయావా ఉంటాయి అని వితండవాదం చేస్తుంది, అని
తనగోడు చెప్పుకున్నాడు.

కండక్టర్ పేరు పాలకడలిరావు, సింవతీ చూపిస్తు తల
పూషతూ వినినవ్యాడు అలాగేసార్. మీరింతగా చెసా లా
నాభార్యను ముసలి అత్తమామల్ని చూడాలే వారు లేవలేరు
అని నచ్చజెప్పి ఆపేప్పటికి నా హితమారింది మాది లోమేరేజు

సుమండి అని తన సొద టూకిగా పూర్తి చేశాడు రోజూ యాత్ర
చేస్తానంటుంది ఎక్కడెక్కటి పుణ్యంచాలదు. అన వెళ్ళం
చాదస్తం ముగించాడు

నయమే నువ్వుయేదో ఒక మారేజ్ వెలిగించావు నాకదీ
లేదు నేను నేలది తీసి నెత్తికి రాచుకున్న బ్రదర్. శిషిని నెత్తిన
గంగయొక్కినట్లు యొక్కింది. పిల్లపిచ్చికలు గూడా చేరినై
గూట్లోకి. నేను నావాళ్ళను చూసుకోవద్ద యే ప్రమాదాలు
చేయకపోయినా, యీమెకోసం నావాళ్ళను తరిమేయనా.
వదులుకో వాలా? కుక్కతోకవట్టుకుని గోదావరీ దిగలమా? అని
వ్యధవెలిగక్కాడు కళ్ళుతడి ఆయినై.

బైమైందిసార్ కళ్ళుతుడుకోండి, నిశ్చింతగా యింటి
కెళ్ళండిసార్! మేడమని నేను దిగనీయను కనిబెట్టివుంటా
బైబై. అని చెయ్యివూపాడు పాలకడవిరావు బస్ కదిలి
పోయింది.

హమ్మయ్య! పిచ్చికలింటోలేవు. వుంటే నావాళ్ళను
వేధించినా, యెదిరించినా భరించలేను పప్పీలలాగా, తోకా
డిస్తూ పాదాలునాకటం రాదై పాయె, ఒకటి యెగురుడు. ఇంటి
కప్పెగిరిపోయేట్టు ఆరవటం కలబడికొట్టుకోటం అని గుండెల
మీద రాచుకుంటూ నిరంజన్ యింటిముఖం వట్టాడు,

బస్ దూసుకుపోతున్నది, మలుపు వచ్చినప్పుడు కారు
హారన్ వింటూ సుందర ప్రకృతి దృశ్యాలు చూస్తున్నది చండి
రాణి ఆపేరు నిరంజనే పెట్టాడు, అన్నిటికీ యెదురుతిరుగుతుంది

నెగెటివిజమ్ యొక్క వ అని కనిబెట్టాడు. చండికా! చండి! అని ముద్దుగా మార్గవంగా పిలుస్తాడు వనిబడినప్పుడు.

యెందుకూ? అంటూ భృకుటి ముడివేసి, యెదురుగా వచ్చి నిలబడి రెండుచేతులు నడుపున పెట్టుకుంటుంది. రమా అని ఆమె ఆసలు పేరు రిజిష్టరయింది గూడానూ సర్టిఫికేట్ మీదా అదే పేరు. చండిక అర్థం తలుపుకి తల అన్నిజోగుతున్నది చల్లనిగాలి ఉయలలోవున్నట్లున్నది బస్కుడుపు లాలిపాటలాగా పాటవనిపించింది.

యేమిజన్మం జేమిజీవనము! యీ మాయకాయం జేమి శాశ్వత యేమిసౌఖ్యము! యేమిజన్మం జేమిజీవన యేమి నా ప్రారబ్ధకర్మము స్వామి నన్నిటు చేసివిడిచేను.

చండిక కళ్లు విప్పిచూసింది. యెదురుగా ఒకమ్మాయి గుడ్డిదానిలాగా కళ్ళుతిప్పుతూ చేయిజాపి ఉన్నది చేతులో కాసిని నాణేలు బొటనవేలితో కదిలిస్తు చేయి ఆడిస్తున్నది, చిన్న అమ్మాయి చిన్న కర్రవట్టుకుని ఉన్నది రెండవ చివర గుడ్డిది యెడమచేతో వట్టుకుని ఉన్నది చింకితల. చింకిచొక్కా చింకి లంగా యెగబీలుస్తున్నది చిన్న అమ్మాయి.

రైల్వో ఉంటారే ముష్టివాళ్ళు యాత్రాస్పేషల్ బస్లో వుండరే అనుకుని పరిశీలనగా చూసిం చండిక అది ఫాస్పిడ్రెస్ అని వుహించింది. మాసిన జీన్నూ, చిరిగిన షర్టు చేతులు పైకి మడిచింది.

చిల్లరలేదు. అన్నది నప్పుతూ యా టైసోటున్నది. అది నా దారిబత్తేనికొచ్చాదు. అన్నది.

స్టూడెంట్ లాగా వున్నమ్మాయి సరిగా నిలబడింది. ఫర వాలేదుమేడమ్. చిల్లరనేనిస్తాను పోనీతినెందుకేమైనా వేయచ్చు మరేదైనా యివ్వచ్చు నేను సినిమాలోచేరాలని యింటినించి పారిపోయివచ్చా ఆచేరట మెంత కష్టమో తెలిసింది. పిలక బట్టుకులాగేవాడు అందలేదు దిద్దొడ్డిదోవన వెళ్ళటము అసంభవ మైంది బాగా బాకింగ్ ఉండాలని తెలిసింది. ఇంటికెళ్ళా మంటే: డబ్బునహీ, ప్రేమనహీ, హెల్పునహీ ఐకాంట్ గివ్ మై బస్ పేరు. ఇది నాచెల్లెలు, నాకే అలవాటు యేడుస్తు వెంట బడింది అని వచనగేయం పాడింది.

చండిక తన సంచీలోంచి పొట్లాలు తీసింది, మైసూరు బోండాలు రెంఝూ, పూరీలు రెండు కూర పెద్దదోసె వచ్చడిపొట్లం ఒక ప్రెస్టిక్ సంచీలో వుంచి యిచ్చింది.

అలాకూచుని తినం ఇద్దరూ. మంచిసీళ్ళుస్తా చాలా యిచ్చారే! మెడమ్! అన్నది పెద్దమ్మాయి ఫరవాలేదు. ఈరికే వచ్చిన వేగా అటాడు యిప్పించిన వాడు. అవి సీపాటకిచ్చా తత్తాలు నేర్చువే? సినిమాపాటలు రావూ? అనడిగింది. ఆపిల్లిల్లిద్దరూ యిరికిరికి కూచుని పొట్లాలు విప్పితినిసాగారు. యెందుకునచ్చింది ఆపాటా? నాకలాపాడుకోవాలని వుంటుంది. నాకాపాటరాదు విషావంగా నవ్వింది.

యెందుకని అదేపాడుకోవాలని వుంటుంది? ఇంకాచాల తత్తాలున్నాయి. ఫిల్మ్ సంగీతమున్నది.

పెద్ద కోరికలు. గొంతొమ్మ కోరికలూ లేక, సామాన్యమైన జీవితం గడుపుదామని అనుకునే దాన్ని ద్రోవది చూడు సైం

రం|దిగా పన్నెండు నెలలు అజ్ఞావాసం గడిపేద్దామన్నున్నది
 కాని కీచకుడు వెంటబడ్డాడు పరిహారం బాగానే చెల్లించాడనుకో
 కానియిక్కడ కీచకుడు తాను బాగానేవుండి నన్ను పూబిలోకి
 దింపి మనస్తాపం కలిగించాడు చాలాపెద్ద ఆశేపెట్టాడు లాంగి
 పోయినా నిజం చూస్తేలోంగింది ఆశకే వాద్దిగాదు. కథ అడ్డం
 తిరిగి గృహిణికై నా కాని గౌరవమర్యాదలు కోల్పోయినా వేడు
 కలూలేవు ముచ్చటలూ లేవు మురిపాలులేవు గాడినబడి బండి
 లాగుతున్నట్టున్నది. నన్ను అస్యహించుకున్నవారే గేలిచేసిన
 వారే, ద్వేషించినవారే ఆతిథి అభ్యాగతులుగా దిగడుతారు.
 స్వాగతసత్కారాలు చేయాలి బ్రహ్మరథం వట్టాలి వాళ్లమో
 వాళ్ల స్టేటస్, ఔదార్యం విశాలభావాలు, ధనాశలేక పోవటం
 వెల్లడించగానే అంతా గుర్తువచ్చి మనస్తాపం కలుగుతుంది
 అని ప్రకృతి కనణడేవేపుచూసింది,

దోసెతుంపి కూరముక్కతో తినిపిస్తున్నది చిన్నపిల్లచేత
 యెలా వెల్లడించారు అనడిగింది,

మేమందం తప్పులు కెలకమమ్మాయ్ మాకటువంటి పట్టింపూలూ
 లేవు నీమర్యాదగుర్తిస్తాం వచ్చిన పని అయిలదా లేదా చూసు
 కుంటాము గాసి, నీకుల గోత్రాలు మాకెంకుకూ? తాము పూసా
 లేదేం, కాలికి గుర్తుగా మట్టెలులేవేం అని చూడం యెవరి
 ప్రేరేటు బతుకు వారి వారి సొంతం, అని నవ్వింది చండిక
 కాని కళ్ళుతుడుచుకున్నది. మళ్లచెప్పుకెళ్లింది, నురికొందరు
 అతిధులు వస్తు నోటీసిస్తారు, దాన్ని వంపేయమని నూచన
 చేస్తారు. టైమ్ చాలక, ఉపాయం తట్టక, పూళ్లపొయి పరి
 చితుల ఇంట్లోను వుంచి నేవచ్చి తీసికెళ్తే రోవోకు అని చెప్పి

వెళ్తారు. మరికొంచెం స్టేటస్ డబ్బుగల వారు కొంచెంకల్పర్ చూసి, తగినంత టైమిస్తారు, అప్పుడు నన్ను యింట్లో లేకుండా ఉళ్లోలేకుండా నేర్చుగా పంపేస్తారు. ఇప్పుడదే జరిగింది. సౌకర్యాలన్నీ చేసి అడిగినవి కొనిస్తారు లోపమేమీ ఉండదు అట్టివారు హఠాత్తుగా దిగడితే యేమీ జరగనట్టు స్వాగతసత్కారాలెదుంకు చేయాలని బాధ అందుకని స్వామి నన్నిటుచేసివిడిచెను అని పొడుకోవాలనిపిస్తుంది. యెందుకు చేసినిడిచెను? అని అనుకుంటాను, వాటర్ బాటిల్ తీసి చల్లని మంచినీళ్ళు గ్లాసుల్లోపోసియిచ్చింది, వాల్లిద్దరూ తాగాం అన్నీ సంచీలో పెట్టి ఒస్ అగినప్పుడు పారేద్దాం అన్నది పిల్లలతో

ఒక్కసారి యెదురు తిరిగి అలా యెందుకు చేస్తావని అడగలేదమ్మాయీ! వెనకనించి ఒక ప్రాడస్త్రీలేచి చండిక బుజం మీద చెయ్యివేసి అడిగింది,

అడిగానండి అడిగితే, "అలామాట్లాడినా, ఇంది సెరిట్ గా బిహేప్ చేసినా, నీగారతాపోదు. వారిగౌరతారాదు, నీకల్పర్ నువ్వుకాపాడు కోవాలి" అని మెట్టవేదాంతం చెప్పారండీ, అప్పుడా మెవేపు చూస్తు, బాధవడకమ్మాయీ! కట్టుకున్న వాడూ అలాగేచేస్తాడు, అంతకంటె హీనంగాచూస్తాడు. జబర్దస్తీచేస్తాడు నేను అనుభవంమీదే చెవుతున్నా అపచ్చతాడూ అబంగారు బిళ్లలు రెండు శాస్త్రర్థం అంతే అవమానించేందుకు యింకా మార్గాలు కనిబెడతాడు, తనకునచ్చినవారిన తెచ్చి దానితో సఖ్యంగావుండి దాన్ని ప్లీజ్ చేయమంటాడు, హ్యూమర్ చేయాలిట అంటేయేమిటో తెలియలేదు,, నొప్పించరాదు అనేమో

నానంత పెద్దచదువు చదివియేడవలేదు. అన్నదామె అలాగే నిలబడి.

అదీ ఆయిపోయిందండి. అదీ రుచిచూపించాడు. ఆమె నన్నా కట్టుకుని వేడుకచేయండి వదారువేల గోసికల్ని కలెక్ష చేసినట్టున్నారు. వాడెవరో వైఫ్ ప్రెసిడెంట్ విదేశీయులతో మైత్రినెరవటానికిపోయి అందమైన స్త్రీని కలెక్షచేసి మైత్రినెరపి తెచ్చేవాడట అన్నానప్పుతూ, నాకు దానిమీదలేదు. అన్నారు మనిషిమీదలేనిదే ఆమెబాహుబంధంలో యిరుక్కుంటారా? అన్నా నేనిరుక్కోలేదు చండికాపియా, అదే నాబెడ్మీద చేరి బాహుబంధం వేసింది నాదేంసోయింది అనుకున్నా అన్నారు తెలిగ్గా అది తావ్వా? అనడిగితే వకాపకనవ్వి కాదు చండికా, అడవాళ్ళూ మగవాళ్ళూ కొండశిలలల్లే ఒకళ్ళనొకళ్ళు చుట్టిమెలేసి చంపిమింగాలని చూస్తారు. అని వరుగెత్తి వెళ్లిపోయారు.

అధికారములేదు స్టేటస్నూలేదు, వచ్చిపోయోవారికి అదరసత్కారాలు చెల్లించటానికి ఆయన జీతమూచాలదు, యేమిజన్మం బేమిజీవన యేమి నాప్రార్థకర్మము స్వామి నన్నిటు చేసివిడిచెను అనిపాడుకోవాలనిపిస్తుంది. అంటున్నది చండిక ఇంకాయుద్ధరు ముగ్గురుస్త్రీలు లేచివచ్చి వంతపాడారు. నప్పుతూనే తమ అనుభవాలు - చెప్పారు,

బస్ ఆగింది డ్రైవర్ దిగాడు టీ తాగిరావాలి సిగరెట్ తగలేయాలి మసాలాగారెలు తినాలి. బస్ తాళంచెవులు లాగి జేబులో వేసుకెళ్లాడు,

అమ్మాయి చిన్నపిల్ల దిగారు పొట్టపారెసివచ్చారు

ఇక్కడ మంచి వ్రాక తిద్యక్యాలున్నాయండి. ఇక్కడ
 షూటింగ్ జరుగుతుంది మాయానిట్ అంతా ముందే వచ్చి,
 డేరాల్లో మకాంవేస్తారు షూటింగ్ చూడచ్చు కాసేపు దిగిరండి
 మెషీన్లారాలి నేనూ మీవంటిదాన్నె తారకవాలనే ఆశవల్ల
 యిలా అయినాను ఇది నాకూతురే నాలుగోయేడు. మీరంతా
 గమనించలేదుగానీ బస్లో వీడియోవిల్మీతీకారు మాపాత్ర మీరు
 సహజంగా చేశారు. కట్టుకున్న వాడికంటే ఘనులై వారుంటారీ
 పీల్డులో వారితోనూ పేగాలి. సద్దుకుపోతూ గెలుచుకురావాలి అడ
 దాని జీవితం యెక్కడైవా ఒకటి అతిసహజంగా నడించటం
 రావాలి నటన అంటే లేనీది పున్నట్టు చూవటం తక్కిన దంతా
 మాయే లావాదేవీలూ, లాభనష్టాలూ బేరీజు వేసుకోటం, రండి
 అని నవ్విదారి తీసింది తారసిల్ల అనుసరించింది.

ఇందాకటి ప్రౌఢ చండికభుజంమీద చెయ్యివేసి అన్నది,
 జుట్టుసగానికి సగం నెరిసివా ఒంతులజుట్టు ఎత్తైవతలకట్టు
 పెద్దకళ్ళు కాటుకపెట్టినట్టుంటాయి.

నన్నిచ్చినప్పుడిచ్చిన కట్టు మంతా దేశసేవకూ పుద్గమ
 నడవటానికి పువయోగిస్తే. నానగలన్నీ పార్టీసభ్యులకోసం
 ఖర్చుచేశారు ఆవచ్చిపోయే భద్రజాలకి వండించేదాన్ని పిల్లా
 పీచూకలగలేదు వదిలేసిపుట్టింటి వెళ్ళిదామా అనపించేది పిల్లల
 కోసం నోములు వ్రతాలు, మొక్కుబడులు, ప్రక్షిణులుకాక ఆప
 రేషన్లు మూడుసార్లు చేయించుకున్నా నలుసు కంటబడలేదు
 భారత్ నే మాసవత్రిక అన్నీమింగేసి కీర్తియిచ్చింది పోనీ
 మామగారు పెద్దయిల్లు నాపేరపెట్టారని గర్విస్తుంటే ఆగర్వము

శ్రీ సేశాడమ్మాయ్ వద్దంటే వినకుండా దత్తుచెనుకులి అపిల్లవాడికి పెళ్ళికూడా వేశాడు నాభర్త అన్నాగారూ పోయారు వదిన పున్నది ఆమెతమ్ముడి కోడుకును దత్తతవేసి మెడిసిన్లో వుంచారు పెళ్ళికూతురు గూడా వారివేపే నావేపుగాదు వ్రతక ఫగ్లెస్ గా నడుపుతున్నారనీ, సంపాదకీయం బాగా వ్రాస్తున్నారనీ ఆమెరికానించి ఆహ్వానం వచ్చిందిట నాధర్మపతీ యింకో యిద్దరు ఆయనలాంటి వారే కలిసివెళ్లారు నేను యాత్రటికెట్ కొనుక్కున్నాను మళ్ళాయిటువంటి సదవకాశం చిక్కుతుందో చిక్కదో కోడలు యెటువంటిదో యేమి చేస్తుందో యేమి జన్మం జేమిజీవనము ప్రారబ్ధకల్మిము స్వామినన్నిటుచేసి విడిచెను దత్తపుత్రుడూ కోడలూ చండీఘట్లో ఉన్నారు వారికి పిల్లవీచూ కలిగినా నాదగ్గరుంచరుట గొడ్డాలివట నేను పిల్లలపెంపకంచాతగాదుట అని అనుసరించింది,

అందరూ దిగివచ్చారు దూరంగా నిలబడి మాటింగ్ చుకారు ఆచిత్రం పేగు "యాత్రీకులు"

డ్రైవర్ అరగంటికి వచ్చి చక్రముందు కూచుని హారన్ కొట్టాడు.

కండక్టర్ పాలకడలి రాపు యాత్రీకులను లెకిస్తూ తోలు కెళ్లాడు, సీట్లపీ నిండినయ్యాలేదా అని పరిశీలించితలుపు మూసి యీలవేశాడు.

యాత్రాజీన్ కదిలిపోయింది.